

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Investidura

JxCat tornarà a provar-ho amb Carles Puigdemont. Creu que la nova llei de presidència, ja amenaçada per l'Estat, obre un nou escenari.

10
anys

Canvi a Euskadi

Cop de gràcia al lehendakari Ibarretxe. El pacte PSE-PP forçà l'adeu del líder del PNB en plena investidura de Patxi López.

20
anys

Guerra a Kosovo

Milosevic deixa anar a Itàlia el líder moderat kosovar Rugova. Clinton frena la pressa europea per trobar una solució política al conflicte.

Full de ruta

Jaume Vidal

L'experiència argentina

Després d'haver passat uns dies a Buenos Aires amb motiu de la FERIA del Libro i haver comprovat que la sèrie *Merlí* és tot un fenomen a l'Argentina, que Silvia Pérez Cruz aviat ho serà i que Paula Bonet arriba al cor i l'ànima de les dones del Con Sud –des de Xile havien arribat per obtenir una dedicatòria seva–, el que em queda del viatge és la gran capacitat dels argentins per a l'anàlisi i el debat que es fonamenta a més de la utilització del raonament en la capacitat de verbalitzar el que pensen. Aquesta utilització destacada de la paraula no ve d'un gen especial que tinguin els argentins, sinó de la gimnàstica de la lectura. L'Argentina és un país de lectors i això fa que en tres setmanes de fira puguin passar més d'un milió de visitants. Això sí, lectors de tota mena que no exclouen els que a Catalunya per prejudicis pseudointel·lectuals deixem de banda. Hi ha lectors de tota mena i lectures de totes les classes. El llibre segueix sent una eina fonamental de la difusió

Sovint pensem que la gran capacitat per al llenguatge dels argentins és genètica. No. És la seva passió lectora la que els ha portat a una gran habilitat amb la paraula

del pensament –torçat o dret–, per això fins i tot l'exèrcit argentí té tres editorials. I per això la llarga avinguda Corrientes alterna teatres amb llibreries de tota mena, amb llibres nous i de segona mà. Els dissabtes poden estar tota la nit obertes i no de manera testimonial, sempre hi ha gent. I fins i tot trobem el que ja és una atracció turística: la llibreria El Ateneo, situada a l'antic teatre Grand Splendid i que ha conservat tota la seva estructura. A l'escenari, s'hi pot menjar o prendre un cafè.

Buenos Aires és una ciutat literària, però no només pel que fa a la inspiració d'escenaris o trames de novel·la, sinó perquè la gent viu el llibre i la paraula. A la fira no hi havia cap acte en què es presentés, es debatís o es polemitzés sobre qualsevol tema en què no hi hagués un públic atent i participatiu. Potser és la seva manera de fer-se forts davant una complicada situació econòmica que continuament afebleix la seva moneda. Però fer-se resistents en la lectura és una bona opció per sobreviure.

Tribuna

Xavier García. Periodista

La transició energètica

Aquestes últimes setmanes, a l'oficina a Barcelona del Club de Roma (situada al Palau Macaya, al passeig de Sant Joan) s'han produït una sèrie de converses, que no han transcendit als mitjans, entre alts representants d'entitats financeres, sectors econòmics i empresarials, per una banda, i experts i tècnics en energies renovables; diàlegs, fins ara privats, tendents a tractar d'aconseguir que el govern de Catalunya intensifiqui les decisions per combatre el canvi climàtic a través d'una *Nova governança de la transició energètica*, el manifest de la qual, ideat i redactat, amb consens, pel periodista i escriptor ecologista Santiago Vilanova (Olot, 1947), es donarà a conèixer el 20 de maig al Palau Macaya. Aquest text –molt crític envers les elits polítiques i econòmiques mundials, així com cap a les grans institucions– ha estat signat ja per més d'un centenar de personalitats influents de la ciència ecològica, de la Universitat, del periodisme, de la tecnologia, de l'art, del sindicalisme, de l'economia i la filosofia. La qüestió és

cada cop més clara: sense crear alarmisme –ni por, que potser és el que volen alguns grans poders perquè la societat no es mogui–, tothom que tingui un mínim de consciència i de responsabilitat del que significa la vida sobre la Terra coneix i reconeix que el futur més o menys immediat de la humanitat pot trobar-se en un accelerat perill de degradació a tots nivells, que en molts casos i llocs ja ha començat. Aquest manifest vol ser una nova crida perquè “el nostre govern, al més alt nivell polític i mitjançant estructures transversals de gestió, pugui assolir amb eficàcia els objectius marcats pel Pacte Nacional per a la Transició Energètica i per la llei del canvi climàtic”, i afegeix que “la greu situació política que viu Catalunya no hauria de ser cap excusa per no avançar cap a aquest objectiu”, el de mitigar el canvi climàtic, “el repte més gran de la història de la humanitat”. En efecte: el procés històric de l'evolució humana ens ha portat fins aquí, a través d'unes seqüències d'acceleracions tècniques, explosions demogràfiques i consums de recursos naturals, que s'han dispa-

rat en els últims setanta anys, que evidentment no han beneficiat tothom de la mateixa manera, però que ja tenen uns costos ecològics –i econòmics– globals en forma de greus alteracions marcades pels extremismes climàtics accentuats. En aquest manifest es repassen les moltes accions mundials per aturar les devastacions ecològiques, començant per la cimera de l'ONU a Estocolm (1972), la Primera Conferència sobre el Clima (Ginebra, 1979), la Cimera de Rio (1992, a la qual Vilanova assistí) i, en fi, tot el que vingué després del Protocol de Kyoto (1997), tenint en compte, abans, la forta pressió dels grans grups petrolers i de l'automòbil ridiculitzant per exagerades les previsions “catastrofistes” dels científics del clima. El mal continua estant en què “hom ha prescindit dels primers senyals que ens alertaren, als anys seixanta, sobre la imminència d'una crisi que seria, alhora, energètica i climàtica”, com va dir Jacques Grinevald, el 2008, en el col·loqui *Una sola Terra*, que organitzava des de 1989 el mateix Santiago Vilanova.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

El pèl de Leonardo

La notícia ha fet la volta al món: “S'ha trobat un pèl de Leonardo” –de fet, un manyoc de cabells–, i ha estat mostrat per primera vegada en una roda de premsa a Vinci (Itàlia), el poble on Leonardo va néixer el 15 d'abril del 1452, per tal de commemorar la seva mort, esdevinguda el 2 de maig del 1519 al castell d'Amboise (França), on visqué els seus darrers anys protegit pel rei Francesc I. El que és considerat el geni universal del Renaixement fou alhora científic, enginyer, inventor, anatomista, pintor, escultor, arquitecte, urbanista, naturalista, músic, poeta, filòsof i escriptor. En el seu llibre *El tractat de la pintura (Libro di Pittura)*, que és reeditat arreu del món, s'hi recullen –descrites amb brevetat i concisió– les seves agudes observacions i consells que –generació rere generació– han

obert els ulls a tots aquells que han volgut professionalitzar-se en el camp de les arts plàstiques. Evidentment –no podia ser altrament, ai!– l'observació de Leonardo que entre les taques d'humitat de les parets s'hi poden entreveure figures humanes i d'animals, és menystinguda –“superada”– pels grafistes abstractes, que es desviuen per esborrar d'entre els seus gargots i esoterismes abstractes qualsevol element susceptible de ser interpretat com a figuratiu. És per això que Josep Pla, tot observant els alts i baixos del món de la cultura, citava les paraules de Montaigne: “*La vie est on-doyante...*”

JORDI PAUSAS
París

Psicòlegs en l'atenció primària

Avui et diagnostiquen d'una malaltia. La que menys t'agrada: càncer, VIH, Alzheimer...

Passes pels primers quatre estats abans de l'acceptació: negació, ira, negociació i depressió. Sents una enorme depressió que pot agreujar la malaltia, ets sents perdut. En un acte de valentia, acceptes que per continuar necessites l'ajuda d'un psicòleg, però quan el busques a la Seguretat Social entres en una llista d'espera tan llarga com l'última hora laboral d'un dilluns. La importància de tenir més psicòlegs a l'atenció pública és primordial per a poder afrontar situacions difícils a la vida, i encara que les places al Psicòleg Intern Resident han augmentat des de l'any passat, aquestes segueixen sent insuficients. Tant de bo algun dia arribem a invertir més en la salut mental que en fàrmacs.

ÁLVARO OYARCE BÓRQUEZ
Barcelona

El valor de votar

El sufragi universal consisteix en el dret a vot de tota la

població adulta d'un estat, independentment de la seva procedència, raça, sexe, creences o condició social. Estic convençut que és el més just, però hauríem de ser conscients de la responsabilitat que això comporta. Quants hem llegit el programa del partit polític que hem votat, encara que sigui parcialment? Una majoria vota qui té més eloqüència i presència, confiant que impedirà que governi el partit que més temen. Però sense assegurar-se de quins instruments es valdran per a aconseguir-ho. Hem de ser conscients del valor del nostre vot. Seríem molt més previnguts si haguéssim de lliurar-los les claus de casa nostra, i lliurem les de la nostra economia, casa, poble i país a un desconegut. El mínim que podem fer és investigar si es mereixen la nostra confiança. Mai més cap vot sense haver llegit el seu programa!

VALENTÍ MIRÓ PLA
Barcelona